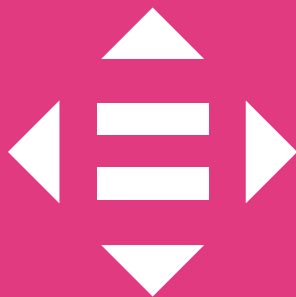

Ingen ska lämnas utanför

MÅL 10

Ett funktionshinderperspektiv på de globala målen och minskad ojämlikhet

Ingen ska lämnas utanför

Ett funktionshinderperspektiv på de globala målen och minskad ojämlikhet

Text:
Hanna Gerdes

Omslag och grafisk design:
Robert Samsonowitz / RBRT CREATIVE

© Lika Unika Akademi, 2020.

www.fn.se/likaunikaakademi

**INGEN SKA LÄMNAS
UTANFÖR**

En kort skrift om en viktig uppgift

Detta är en kort skrift om en viktig uppgift. Skriften handlar om minskad ojämlikhet, principen om ickediskriminering och om vikten att ha med sig ett funktionshinderperspektiv om man vill skapa mer jämlika samhällen.

Målen i Agenda 2030 är globala men för att de ska kunna förverkligas måste vi agera lokalt. Därför innehåller denna skrift främst olika exempel från Sverige och inte från andra länder. Skriften innehåller även övningar så att du kan reflektera mer kring hur ett funktionshinderperspektiv kan bidra till minskad ojämlikhet både i Sverige och i din organisation.

För att förverkliga Agenda 2030 har vi alla en viktig roll att spela.

Vad är Agenda 2030?

Föreställ dig en värld där ingen lämnas utanför. En värld där varje människa har möjlighet att bli inkluderad ekonomiskt, socialt och politiskt på jämlika villkor. Agenda 2030 är ett globalt politiskt åtagande om bland annat att försöka skapa just en sådan värld.

2015 antog världens ledare en ny global utvecklingsagenda för att skapa en mer hållbar värld innan år 2030. Agendan innehåller 17 stycken mål och 169 delmål.

Många av målen i Agenda 2030 handlar i praktiken om att förverkliga mänskliga rättigheter. För att skapa en långsiktigt hållbar utveckling behövs därför både politisk vilja och kunskap om vad mänskliga rättigheter innebär.

Ingen ska lämnas utanför – ett funktionshinderperspektiv på Agenda 2030

En ambition med Agenda 2030 är den ska omfatta alla. En viktig princip i Agenda 2030 är att ingen ska lämnas utanför. Men när ambitionen är hög och principen är att alla ska omfattas så riskerar lätt både människor och perspektiv att glömmas bort.

Endast några få av de ambitiösa 17 målen i Agenda 2030 nämner specifikt personer med funktionsnedsättning.

Samtidigt innebär tveklöst Agenda 2030 ett tydligt uppdrag till världens länder att skapa en ökad delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

I arbetet med att genomföra Agenda 2030 ska personer med funktionsnedsättning inkluderas. Agenda 2030s mål kan endast uppfyllas fullt ut om hänsyn tas till levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning.

Vad menar vi när vi säger funktionshinderperspektiv?

Funktionsnedsättning definieras som en persons nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell förmåga. Ett funktionshinder däremot är den begränsning som en

funktionsnedsättning innebär i relation till den omgivande miljön.

Att anlägga ett funktionshinderperspektiv innebär att arbeta utifrån insikten att även personer med olika former av funktionsnedsättningar har rätt att få likvärdig tillgång till arbete, utbildning och samhällsservice. Det innebär att man måste identifiera och åtgärda de hinder som finns för full delaktighet – oavsett om dessa hinder handlar om strukturer, resurser eller den omgivande miljön. Ett funktionshinderperspektiv innebär att fokus ligger på vad som behöver utvecklas och förändras i samhället för att skapa full delaktighet.

Drygt var tionde svensk har någon form av funktionsnedsättning. Att tillämpa ett funktionshinderperspektiv är därför absolut nödvändigt om man vill minska ojämlikheten i samhället och försöka säkerställa att ingen lämnas utanför.

Minskad ojämlikhet **– ett politiskt mål kopplat till en central juridisk princip och rättighet**

Minskad ojämlikhet är ett eget politiskt mål i Agenda 2030 men också en central förutsättning för att kunna uppfylla övriga globala mål. Grunden för ett hållbart samhälle är en rättvis fördelning av resurser och ekonomiskt, socialt och politiskt inflytande. Strävan efter minskad ojämlikhet behöver därmed gå som en röd tråd genom allt arbete med de globala målen om de ska kunna uppfyllas.

Det politiska målet om minskad ojämlikhet är tätt kopplat till människorättsprincipen om allas lika rättigheter och den juridiska rätten att inte bli diskriminerad.

I Sverige är ojämlikhet en utmaning som präglar de flesta samhällsområden. Den disponibla inkomsten i Sverige har ökat de senaste åren. Samtidigt har dock även inkomstskillnaderna växt och för personer med funktionsnedsättning råder en ojämlik tillgång till arbetsmarknad, utbildning, inkomst och hälso- och sjukvård.

Bland personer med funktionsnedsättning saknar till exempel cirka 25 procent en ekonomisk buffert för att klara en oväntad utgift på 12 000 kronor. I övriga befolkningen saknar 15 procent en sådan buffert.

Om ingen ska lämnas utanför behöver skillnader i tillgång, förutsättningar, resurser och tillvaratagande av potential för personer med funktionsnedsättning tas på allvar.

Mål 10 i Agenda 2030

Mål 10 i Agenda 2030 handlar om att minska ojämlikhet inom och mellan länder. För att samhällen ska kunna utvecklas hållbart och rättvist krävs jämn fördelning av makt och resurser.

Till mål 10 finns många delmål kopplade. En del av dessa handlar om att minska ojämlikheter mellan länder. Målen sätter fokus på bland annat förbättrad reglering av globala finansmarknader, säker och ansvarsfull migration, minskade transaktionskostnader för remitteringar och olika insatser för att stärka utvecklingsländer.

Flera av delmålen tar även sikte på minskad ojämlikhet inom länder.

Till 2030 ska världens länder uppnå och upprätthålla en inkomstillväxt som är högre än nationella genomsnittet för de 40 procent av befolkningen som har lägst inkomster. Till 2030 ska länder möjliggöra att alla människor oavsett till exempel funktionsnedsättning ska bli inkluderande i det sociala, ekonomiska och politiska livet. För att säkerställa lika möjligheter och minska ojämlikhet ska diskriminerande lagstiftning och praxis avskaffas och främjande åtgärder vidtas. Enligt delmålen är löne- och socialskyddspolitik ett viktigt medel för att uppnå ökad jämlikhet.

Ickediskriminering som juridisk rättighet

Principen om alla människors lika värde löper som en röd tråd genom hela det internationella skyddssystemet för mänskliga rättigheterna.

Förbudet mot diskriminering återfinns bland annat i regeringsformen, allmänna förklaringen om mänskliga rättigheter, konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, barnkonventionen, kvinnokonventionen och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I Sverige finns diskrimineringslagen som juridiskt regelverk för att motverka diskriminering i större delar av samhällslivet.

Verktyg för ökad jämlikhet – konventionen och diskrimineringslagen

Både konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och den svenska diskrimineringslagen är viktiga juridiska verktyg i arbetet för ökad jämlikhet för personer med funktionsnedsättning.

Enligt art 5 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är alla personer med funktionsnedsättning lika inför och enligt lagen. All diskriminering mot personer med funktionsnedsättning ska förbjudas. För att främja jämlikhet ska stater vidta åtgärder för att säkerställa skälig anpassning.

Den svenska diskrimineringslagen skyddar mot diskriminering på grund av funktionsnedsättning i större delen av samhällslivet. Den gäller till exempel både på arbetet, i skolan, i affären, på sjukhuset och hos socialtjänsten.

Även om man i dagligt tal ofta använder det sammanfattande ordet diskriminering så skyddar lagen egentligen mot flera olika former av missgynnande. Diskrimineringslagen förbjuder direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktion att diskriminera. När någon blir diskriminerad kan det därmed handla om sex olika former av missgynnande.

Du kan läsa mer om diskrimineringslagen som helhet hos Diskrimineringsombudsmannens hemsida www.do.se

Bristande tillgänglighet – en form av diskriminering

Sedan 2015 utgör bristande tillgänglighet en form av diskriminering. Denna förändring är ett litet men viktigt steg för att kunna minska ojämlikheten för personer med funktionsnedsättning när det gäller tillgång till både arbete, utbildning och samhällslivet i stort.

Enligt lagen är det bristande tillgänglighet när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte genomför skäligen tillgänglighetsåtgärder för att personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan funktionsnedsättning.

Vad som är en skälig tillgänglighetsåtgärd kan variera men hänsyn tas till:

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna hos verksamheten
- hur varaktig och omfattande relationen mellan den enskilda personen och verksamheten är
- andra omständigheter av betydelse, till exempel nyttan av en åtgärd.

Ansvar för att tillgängliggöra en verksamhet beror på hur stor effekt förändringen kan innebära för verksamheten. Om det bara krävs en liten förändring för att många ska kunna ta del av verksamheten är en sådan ändring mer trolig, jämfört med en stor ändring som bara gör verksamheten något mer tillgänglig.

Det går inte att generellt ange vilka åtgärder som till exempel en arbetsgivare eller en näringsidkare är skyldig att vidta. Det beror på omständigheterna i det enskilda

fallet. Det kan dock till exempel handla om att se över tekniska hjälpmedel för datorer på en arbetsplats, hörslingor i möteslokaler, god ventilation för allergiker, utformning av trösklar och toaletter med mera.

Förbudet mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet gäller inom alla samhällsområden men lagen gör några undantag. Förbudet omfattar idag inte när någon på eget initiativ gör en förfrågan om arbete eller när någon hyr ut eller säljer bostäder.

Diskriminerings- lagen

Diskrimineringslagen är ett viktigt verktyg för att motverka diskriminering av personer med funktionsnedsättning och uppnå ökad jämlikhet eftersom den spänner över nästan alla samhällsområden. Den gäller:

- Arbetslivet
- Utbildning
- Arbetsmarknadspolitisk verksamhet och arbetsförmedling
- Start och drift av näringsverksamhet
- Medlemskap i arbetsgivar- och arbetstagarorganisation
- Varor, tjänster och bostäder
- Allmän sammankomst
- Hälso- och sjukvård samt socialtjänst
- Socialförsäkringssystemet, arbetslöshetsförsäkringen och studiestöd
- Värn- och civilplikt
- Offentlig anställning.

Ojämlig tillgång till socialförsäkringssystemet

En kvinna med synnedsättning försökte ansöka om föräldrapenning via Försäkringskassans webbtjänst. Webbtjänsten gick dock inte att använda med hennes skärmläsare. Skärmläsaren är ett verktyg som läser av informationen på datorn och sedan återger den via till exempel syntetiskt tal.

Kvinnan kontaktade För-

säkringskassan flera gånger men fick beskedet att hon fick ansöka genom att be en anhörig eller kollega om hjälp, eller besöka ett servicekontor.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) stämde Försäkringskassan med motiveringen att Försäkringskassan utsatt kvinnan för diskriminering i form

Kvinna sitter vid dator.
Foto: Christin Hume / Unsplash

av bristande tillgänglighet genom att inte vidta skäliga åtgärder för att hon skulle få en jämförbar situation vid sin ansökan som personer utan funktionsnedsättning.

DO påtalade i sin stämningsansökan att det inte är ett godtagbart alternativ att behöva be en anhörig eller besöka ett kontor. En ansökan innehåller priva-

ta uppgifter som inte ska behöva delas med utomstående och det kostar både tid och pengar att ta sig till ett servicekontor.

Tingsrätten konstaterade i domen att Försäkringskassan utsatt kvinnan för diskriminering i form av bristande tillgänglighet.

Lika förutsättningar?

40 procent av gruppen kvinnor med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga upplever sig utsatta för olika typer av diskriminering eller kränkande särbehandling i arbetslivet på grund av sin funktionsnedsättning.

Cirka **25 procent** av kvinnor och män med funktionsnedsättning saknar tillräcklig kontantmarginal för att täcka en oplanerad utgift på 12 000 kronor. I övriga befolkningen är motsvarande siffra **15 procent**.

Källa: Rapporten Ekonomisk jämställdhet för kvinnor med funktionsnedsättning, Jämställdhetsmyndigheten och Myndigheten för delaktighet.

Är allt arbete lika mycket värt?

I Sverige råder ojämlika villkor för många personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden. För de personer med funktionsnedsättning som har sin sysselsättning genom daglig verksamhet enligt LSS blir detta extra tydligt. Daglig verksamhet omfattas idag inte av svensk arbetsmarknadslagstiftning. Detta innebär bland annat brister i arbetsmiljöskydd och förhindrar jämlik möjlighet till facklig organisering.

I rapporten ”Respekt för rättigheter” uppmanas därför Sverige att säkerställa att personer som deltar i daglig verksamhet omfattas av arbetsmiljölagstiftning och ges möjlighet att ansluta sig fackligt. Detta vore en viktig åtgärd för att uppnå mål 10 och öka jämlikheten ur ett funktionshinderperspektiv.

Mer information

Vill du läsa mer om hur det ser ut med jämlikheten i Sverige och hur man ska arbeta mot diskriminering?

- **Myndigheten för delaktighet**
www.mfd.se
- **Statistiska centralbyrån**
www.scb.se
- **Diskrimineringsombudsmannen**
www.do.se

Kortövning:

Dessa kort kan du använda för att starta ett samtal om Agenda 2030, mål 10 i Agenda 2030 och minskad ojämlikhet. Korten kan även användas för att reflektera över vad minskad ojämlikhet innebär för dig och din organisation och vad ni kan göra hos er.

Varje kort innehåller ett påstående högst upp.

Dela upp er i grupper om 4–6 personer.

Välj en person till uppläsare. Låt sedan uppläsaren läsa upp påståendet högt. Glöm inte att ta hänsyn till om någon behöver tolk eller ta del av korten i ett alternativt format.

Låt sedan var och en ge sina reflektioner kring påståendet genom en runda kring bordet där alla kommer till tals. Förslagsvis tillåts alla tala i max 1–2 minuter var och den som är uppläsare håller även tiden.

När var och en gett sitt perspektiv på påståendet läser uppläsaren upp texten nedanför som ger lite mer fakta och information kring påståendet. Efter detta läser uppläsaren upp den fråga som står längst ner på kortet. Gå sedan åter en runda kring bordet och dela nya reflektioner.

1

Påstående:
Agenda 2030
har ingen rejäl
betydelse.

Information:

Agenda 2030 är den mest ambitiösa överenskommelsen för hållbar utveckling som världens ledare någonsin har antagit.

Världens ledare har förbundit sig till att med Agenda 2030:

- avskaffa extrem fattigdom
- minska ojämlikheter och orättvisor i världen
- främja fred och rättvisa
- lösa klimatkrisen

För att detta ska bli verklighet behövs både vilja och resurser. Och vi måste så klart mäta att länderna verkligen gör vad de lovat. FN har därför tagit fram 230 indikatorer för att mäta resultatet på global nivå. Varje land ska i sin tur ta fram nationella indikatorer och metoder för att mäta arbetet med Agenda 2030. I Sverige har Statistiska centralbyrån (SCB) fått i uppdrag av regeringen att ta fram nationella indikatorer.

Fråga: Kan du komma på en konkret sak du skulle kunna göra i din roll för att något av målen i Agenda 2030 skulle bli lite mer verkliga?

2

Påstående:
Det går aldrig att
skapa ett jämlikt
samhälle för alla.

Minskad ojämlikhet är ett eget politiskt mål i Agenda 2030 men också en central förutsättning för att kunna uppfylla övriga globala mål. Grunden för ett hållbart samhälle är en rättvis fördelning av resurser och ekonomiskt, socialt och politiskt inflytande. Strävan efter minskad ojämlikhet behöver därmed gå som en röd tråd genom allt arbete med de globala målen om de ska kunna uppfyllas.

Det politiska målet om minskad ojämlikhet är tätt kopplat till människorättsprincipen om allas lika rättigheter och den juridiska rätten att inte bli diskriminerad.

I Sverige är ojämlikhet en utmaning som präglar de flesta samhällsområden. Den disponibla inkomsten i Sverige har ökat de senaste åren. Samtidigt har dock även inkomstskillnaderna växt och för personer med funktionsnedsättning råder en ojämlig tillgång till arbetsmarknad, utbildning, inkomst och hälso- och sjukvård.

Om ingen ska lämnas utanför behöver skillnader i tillgång, förutsättningar, resurser och tillvaratagande av potential för personer med funktionsnedsättning tas på allvar.

Fråga: Vad tror du är viktigast för att öka jämlikheten för personer med funktionsnedsättning i Sverige?

3

Påstående: Det gör ingen skillnad att det finns ett juridiskt förbud mot att diskriminera.

Både konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och den svenska diskrimineringslagen är viktiga juridiska verktyg i arbetet för ökad jämlikhet för personer med funktionsnedsättning.

Enligt art 5 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är alla personer med funktionsnedsättning lika inför lagen. All diskriminering mot personer med funktionsnedsättning ska förbjudas. Den svenska diskrimineringslagen skyddar mot diskriminering på grund av funktionsnedsättning i större delen av samhällslivet. Den gäller till

exempel både på arbetet, i skolan, i affären, på sjukhuset hos socialtjänsten.

Enligt svensk diskrimineringslag kan det utgöra diskriminering på grund av bristande tillgänglighet om en arbetsgivare eller näringsidkare inte vidtar skäligen åtgärder så att personer med funktionsnedsättning hamnar i en jämförbar situation som personer utan funktionsnedsättning.

Om en arbetsgivare eller en näringsidkare bryter mot lagen kan den bli skyldig att betala diskrimineringssättning.

Fråga: Hur kan man använda kunskapen om att det är förbjudet att diskriminera personer med funktionsnedsättning för att minska ojämlikheten i samhället?

4

Påståenden: Kvinnor med funktionsnedsättning har samma ekonomiska förutsättningar som kvinnor utan funktionsnedsättning i Sverige.

I rapporten *Ekonomisk jämställdhet för kvinnor med funktionsnedsättning* från 2019 framgår det att samhällslivet inte är jämställt för män och kvinnor med funktionsnedsättning.

Kvinnor arbetar deltid i större utsträckning än vad män gör överlag i Sverige. Bland personer med funktionsnedsättning är klyftan ännu större.

Endast 57 procent av sysselsatta kvinnor med funktionsnedsättning arbetar heltid. I den sysselsatta befolkningen totalt arbetar 67 procent av kvinnorna heltid.

Kvinnor med funktionsnedsättning är överrepresenterade i den grupp vars disponibla inkomst understiger 60 procent av medianinkomsten i Sverige, vilket är indikatorn på risk för fattigdom inom EU.

Fråga: Vad tror du är den viktigaste åtgärden för mer jämlika ekonomiska förutsättningar för kvinnor med funktionsnedsättning?

5

Påstående: Personer med funktionsnedsättning kan delta i det politiska och offentliga livet på samma villkor som alla andra.

Både konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och Agenda 2030 fastslår att personer med funktionsnedsättning ska ha inflytande i demokratin på jämlika villkor.

Enligt rapporten *Respekt för rättigheter* finns dock stora brister när gäller deltagande i det politiska livet för personer med funktionsnedsättning. Antalet personer med funktionsnedsättning som kandiderar till eller

innehar offentliga ämbeten är låg. Det finns många hinder för politiskt engagemang. Till exempel ansvarar Tolkcentralen inte för tolkning vid politiskt deltagande. Ofta saknas även valinformation i tillgängliga format, till exempel valsedlar i punktskrift. Valhemligheten fungerar inte heller tillfredställande då man vid personröstning inte själv får välja vem man vill ska assistera vid röstning i vallokal.

Fråga: Vad tycker du är de viktigaste insatserna för att möjliggöra mer jämlikt demokratiskt deltagande för personer med funktionsnedsättning?

Några referenser:

Mål 10 Agenda 2030
(läs mer på sid 31)

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning – art 5
(läs mer på sid 39)

Allmänna kommentaren art 5 från FN:s kommittéen för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter

Diskrimineringslagen 2008:567

Rapporten "Ekonomisk jämställdhet för kvinnor med funktionsnedsättning", MFD och Jämställdhetsmyndigheten 2019

Rapporten "Respekt för rättigheter", Funktionsrätt Sverige

MÅL 10: MINSKAD OJÄMLIKHET

Grunden för ett hållbart samhälle är en rättvis fördelning av resurser och såväl ekonomiskt, socialt och politiskt inflytande i samhället. Globala målens ledord är Leave No One Behind och mål 10 belyser vikten av att verka för ett samhälle där ingen lämnas utanför i utvecklingen.

Ett jämlikt samhälle bygger på principen om allas lika rättigheter och möjligheter oberoende av till exempel kön, etnicitet, religion, funktionsvariation, ålder och annan ställning. Även om många länder har haft en positiv ekonomisk utveckling med minskad fattigdom under de senaste decennierna, så har klyftorna ökat både inom och mellan länder. Jämlikhet minskar risken för konflikter och främjar alla människors möjlighet att delta i och påverka samhällsutvecklingen.

**INGEN SKA
LÄMNAS
UTANFÖR**

10.1 Minska inkomstklyftorna

Till 2030 successivt uppnå och upprätthålla en inkomsttillväxt högre än det nationella genomsnittet för de 40 procent av befolkningen som har lägst inkomst.

10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering

Till 2030 möjliggöra och verka för att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, ras, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

10.3 Säkerställ lika rättigheter för alla och utrota diskriminering

Säkerställa lika möjligheter och minska förekomsten av ojämlika utfall, bland annat genom att avskaffa diskriminerande lagstiftning, politik och praxis och främja lagstiftning, politik och åtgärder av lämpligt slag i detta hänseende.

10.4 Anta skatte- och socialskyddspolitik som främjar jämlikhet

Besluta om politik, särskilt finans-, löne- och socialskyddspolitik, och successivt uppnå ökad jämlikhet.

10.5 Förbättra regleringen av globala finansmarknader och institut

Förbättra regleringen och övervakningen av globala finansmarknader och finansinstitut samt stärka genomförandet av sådana regleringar.

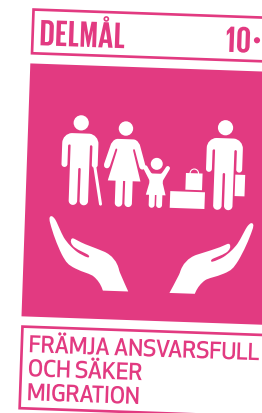
10.6 Stärk utvecklingsländers representation i finansiella institutioner

Säkra stärkt representation och röst till utvecklingsländer i beslutsfattandet i globala internationella ekonomiska och finansiella institutioner i syfte att göra dessa mer effektiva, trovärdiga, ansvarsskyldiga och legitima.

10.7 Främja ansvarsfull och säker migration

Underlätta en ordnad, säker, reglerad och ansvarsfull migration och rörlighet av personer, inklusive genom planerad och väl fungerande migrationspolitik.

10.A Särskild och differentierad behandling av utvecklingsländer

Genomföra principen om särskild och differentierad behandling för utvecklingsländerna, i synnerhet de minst utvecklade länderna, i enlighet med Världshandelsorganisationens avtal.

Delmål med "a", "b" eller "c" är metoder för att nå målet, inte egna delmål.

10.B Uppmuntra utvecklingsbistånd och investeringar i de minst utvecklade länderna

Uppmuntra offentligt utvecklingsbistånd och finansiella flöden, inklusive utländska direktinvesteringar, till de stater där behovet är som störst, i synnerhet de minst utvecklade länderna, afrikanska länder, små önationer under utveckling samt kustlösa utvecklingsländer, i enlighet med deras nationella planer och program.

10.C Minska kostnaderna för migranternas internationella transaktioner

Senast 2030 minska transaktionskostnaderna för migranternas remitteringar till mindre än 3 procent samt avskaffa remitteringskorridorer där kostnaderna överstiger 5 procent.

Artikel 27 – Jämlikhet och icke-diskriminering

1. Konventionsstaterna erkänner att alla människor är lika inför och enligt lagen och utan någon diskriminering berättigade till lika skydd och lika förmåner enligt lagen.
2. Konventionsstaterna ska förbjuda all diskriminering på grund av funktionsnedsättning och garantera personer med funktionsnedsättning lika och effektivt rättsligt skydd mot diskriminering på alla grunder.
3. För att främja jämlikhet och avskaffa diskriminering ska konventionsstaterna vidta alla ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att skälig anpassning tillhandahålls.
4. Särskilda åtgärder som är nödvändiga för att påskynda eller uppnå faktisk jämlikhet för personer med funktionsnedsättning ska inte betraktas som diskriminering enligt denna konvention.

I din hand håller du en av tre rättighetsskrifter från Lika Unika Akademi som förstärker funktionshinderperspektivet i de globala målen. Skrifterna beskriver kopplingen mellan mål 4 om utbildning, mål 8 om arbete och mål 10 om minskad ojämlikhet, till de rättigheter som Sverige har antagit. Hanna Gerdes, mänskörättsjurist guidar oss här med sin stora kunskap.

En ledstjärna i skriften och i projektets arbete är att ingen ska lämnas utanför. Det finns övningar i den här skriften där du själv kan reflektera över hur inkludering ska bli möjligt i vardagen. Innehållet ger kunskap, perspektiv, empowerment till individen och verktyg för samverkan, oavsett om du kommer från funktionshinderrörelsen, civilsamhället eller är beslutsfattare i till exempel kommuner och regioner.

Trevlig läsning och välkommen att delta med oss för att med funktionshinder- och rättighetsperspektiv på de globala målen ta steg framåt för en hållbar utveckling.

Tiina Nummi Södergren,
projektledare Lika Unika Akademi

